

Welkom voor iedereen die deze beraadslagingen van de perspectiefnota volgen. Een dank aan iedereen die heeft meegewerkt aan deze perspectief nota en voorjaarsnota. Het is een klus, vooral met alle veranderingen en onzekerheden in het landelijke politieke speelveld.

Maar voorzitter laat ik maar gelijk met de deur in huis vallen. Ik voel mij boos en verdrietig tegelijkertijd. En wellicht ook wel een gevoel van teleurstelling die eroverheen komt.

Afgelopen periode leek het in Nederland over maar 1 ding te gaan: Asiel. Het nieuwe kabinet viel er eindelijk door, nadat ze niks bereikt hadden, behalve achteruitgang voor onze inwoners in ons land, in onze provincie, in onze gemeente, in ons Heerde.

Vervolgens moeten ze nog weer dagenlang discussiëren over het voorstel wat er ligt en vervolgens zijn we nu opgezadeld met een chaotisch verlopen traject waarbij illegaliteit en hulp aan deze mensen misschien straks wel strafbaar is. Ik kan wel janken voorzitter. Hebben wij nou niks geleerd?

Als dit al landelijk gebeurt, hoe kan men verwachten dat wij er lokaal uit kunnen komen. Nee het werkt alleen maar aanmoedigend, met vernielingen en oproepen tot geweld en op sommige plekken zelfs geweld. En dan zie je dat de schreeuwende minderheid het wint. De politiek laat op meerdere momenten de oren ernaar hangen. Verpakt in mooie woorden, maar het is puur uit angst. Met het meest recente voorbeeld in Coevorden. De schreeuwende minderheid krijgt zijn zin, sterker nog het is een beloning. En eigenlijk zagen wij dat hier in onze gemeente ook.

Want keer op keer en zelfs na afloop van het traject wordt deze schreeuwende groep bedankt dat ze zich niet tot geweld hebben verleid EN ook voor het goede gesprek.

Maar de groep die juist voorstander was dan? Er is ook een groep dit juist wel voorstander is van medemenselijkheid, die zich op sommige momenten durven uit te spreken, ook in onze gemeente. Wat fijn dat ook zij een goede heldere inbreng hebben gegeven. En wij gaan ervan uit dat de PvdA deze dank namens de hele raad uitspreekt.

En voorzitter aan het begin van het gehele traject vroeg 1 van de coalitiepartijen zich nog hardop af of wij wel met Epe in gesprek moesten gaan op dit onderwerp. Want, zo werd gesteld, Epe had zich als een onbetrouwbare partner bewezen. Maar nadat wij met een onderzoek naar een zelfstandige kleinere locatie Epe te kijk zette, maken wij met de uitruil met Zutphen ons nu definitief een onbetrouwbare partner. Ook de gemeente Heerde kijkt naar wat alleen het beste is voor haar.

Voorzitter In deze perspectiefnota staat nog een bedrag van € 105.000 opgenomen voor het locatieonderzoek. Wat ons betreft blijft dit bedrag vooralsnog staan. Want onze opgave, onze medemenselijkheid vervalt niet, het is alleen opgeschoven. Maar...

Zoals te lezen valt in de perspectiefnota is het de koers van ons college om de jaren 2026 en 2027 sluitend te maken, dat zijn deze nu nog niet. Want, als deze sluitend gemaakt worden, dan is er zelfs ruimte voor nieuwe beleidswensen. De beleidswensen die zijn opgenoemd onder categorie 4. WAAROM kiest het college er niet voor om nu al met de perspectiefnota te praten over de keuzes die wij moeten maken over de vrije ruimte die wij als raad hebben. Waarom kies het college ervoor om deze door te schuiven naar de Begrotingsraad. Het verhaal van de meicirculaire is leuk gevonden, maar wat ons betreft niet te rijmen. Immers wij weten dat wij alsnog voor de keuzes staan. En dat blijkt. Met de meicirculaire wordt het duidelijk dat wij dit jaar ineens van een kleine bate overgaan naar iets groter tekort. Maar wij worden wel opgeroepen om onze opvattingen, onze voorkeuren en onze denkrichtingen mee te geven. Bij deze.

In categorie 4a wordt gesproken over mutaties met college – en raadsbesluiten. En categorie 4c de overige bijstellingen. Daar komen wij later op terug.

Categorie 4b, ingezet beleid vanuit collegeprogramma. Het warme pleidooi vanuit het college kunnen wij alleen maar ondersteunen. Het is stuk voor stuk beleid wat bijdraagt aan een gezondere ontwikkeling van onze inwoners. Dat dit beleid is wat niet vastligt verbaast ons eigenlijk. Hoe kan je hier niet voor zijn. Je leest duidelijk dat het bijdraagt aan een positieve ontwikkeling van onze inwoners.

Dus college, bij deze, voor de PvdA is hier geen punt van discussie. Deze categorie blijft zoals het staat.

Dan hebben we nog categorie 4a en 4c. Onder categorie 4c staat opgenomen STIP werkwijze verklarende analyse, wij lezen dat dit een verplichting is die landelijk is opgelegd. Valt deze dan niet onder categorie 1 tot en met 3? Onder categorie 4a staat subsidie stichting Leergeld, bestaanszekerheid middeninkomens en het biodiversiteitsplan. Alle 3 punten waar wat de PvdA betreft ook niet aan getornd wordt.

Over de overige categorieën kan er gediscussieerd worden.

Uiteraard hebben wij nog wel een aantal aandachtspunten die wij mee willen geven

Bestaanszekerheid

Laten we beginnen met tafeltje dekje. Een geweldig concept om meerdere redenen. Eigenlijk valt het wel te scharen onder categorie 4b. Immers naast dat men ervoor zorgt dat de kwetsbare oudere toch een gezonde maaltijd binnen krijgt, zit er ook een sociale en signalerende functie achter. Hiermee besparen we op andere flanken weer de nodige zorgkosten.

De oproep van deze groep vrijwilligers is dan ook goed gehoord door ons en wij zijn dan ook blij dat er een breed gedragen amendement ligt.

Zoals eerder besproken hier is het voor de PvdA onbespreekbaar dat de bezuinigingen onze inwoners gaat raken die het hard nodig hebben, de mensen die op het minimum leven en nee dit hoeft niet alleen de groep bijstandsgerechtigden te zijn. En dan gaat het om de hulp die zij hard kunnen gebruiken om hun dagelijkse boodschappen te doen, maar ook de basisvoorzieningen die nodig zijn voor deze groep mensen, zoals bijvoorbeeld De Heerd.

Laaggeletterdheid

Laaggeletterdheid is een hardnekkig probleem dat niet vanzelf op lost. Heerde valt hiermee ook landelijk uit de toon, in onze gemeente is 14 % laaggeletterd. In het echte leven betekent dat voor de mensen achter de getallen dat zij een probleem hebben om informatie tot zich te nemen via het geschreven woord. Dat betekent dat ze niet volwaardig mee kunnen

doen in het leven en juist dat is van groot belang. Dat alles heeft gevolgen voor iemands kwaliteit van leven en voor de kansen die je krijgt in het leven. De gemeente Heerde werkt samen met andere gemeenten en verschillende instellingen op dit terrein. Om laaggeletterdheid terug te dringen geven ze onder andere trainingen. De financiële middelen die hiervoor nodig zijn staan onder druk, er komt minder geld dan nodig. De benodigde financiën voor het jaar 2026 zijn nog niet rond. Kan de wethouder hier nog een toelichting op geven?

Er zijn veel mensen die niet digitaal vaardig zijn, veelal zijn dat ouderen. Stel je eens voor in de huidige tijd dat je jezelf niet kan redden met laten we zeggen de laptop om geld over te maken. En je moet dit, zoals de meesten onder hen, oplossen met behulp van familie, vrienden of anderen in hun directe omgeving. Als hier dan ook nog een stukje laaggeletterdheid bij komt kijken.

Dat voelt dan toch best wel gênant, of niet? Er ligt een relatie tussen laaggeletterdheid en digitale vaardigheden. In Heerde zijn er mogelijkheden om de digitale vaardigheden te trainen. Daar wordt gebruik van gemaakt. Maar dit is wel afhankelijk van de aandacht hiervoor. Zo was er een grotere groep met aanmeldingen nadat er aandacht was voor het onderwerp. Bijvoorbeeld doordat de wethouder een certificaat uitreikt.

Voor beide onderwerpen, zowel de laaggeletterdheid als digitale vaardigheden, vind de PvdA dat er nog meer aandacht moet komen, zowel in de promotie voor de cursussen die er georganiseerd worden, maar ook geldelijk. Het draagt bij aan de zelfredzaamheid, zelfstandigheid en eigenwaarde van onze inwoners. Dat heeft weer een positief effect op lange termijn. Wij zijn benieuwd hoe andere partijen hierover denken

Toegankelijkheid

De groep mensen met een beperking wordt almaar groter. Het Platform Gehandicapten Heerde behartigt de belangen van deze groep. Volgens hen gaat er veel goed in de gemeente Heerde. Maar er zijn ook nog wel hoognodige verbeteringen te treffen. Onlangs is het college ook op pad geweest. Graag horen wij wat de bevindingen zijn en of er nu ook extra aandacht en daarmee extra geld komt voor dit onderwerp.

Waaraan gedacht kan worden is bijvoorbeeld de invalide parkeerplekken te laten voldoen aan de afmetingseisen. Een betere oversteek realiseren aan de Klapperdijk in Wapenveld, de elektrische laadpunten in de publieke

ruimte aanpassen qua hoogte en het oversteken bij bushaltes van Villa Jacoba en bij Isala meer inclusief te maken.

Wonen

Er worden al mooie stappen gezet binnen onze gemeente. Neem nou de ontwikkeling van Bovenkamp 3. Doordat de commissie vooraf al werd betrokken door middel van de nota van uitgangspunten, de actievere participatie met onze inwoners, ook tijdens de inspraakmomenten, en het afsluitend bespreken in onze commissies resulteerde dit in een hamerstuk voor onze raadsvergadering vorige week.

Gezien alle stikstofperikelen zal dit niet voor ieder komend bouwproject zo werken vrezen wij.

En dat is natuurlijk wel een hard gelach. Laat ons wel wezen, wij zijn er een grote voorstander van dat de natuur beschermd wordt. De kwaliteit van onze natuur neemt immers af, het klimaat is slecht te noemen met onder andere uitersten in het weer, wij wonen op werkelijk het mooiste stukje van Nederland, al zeggen we het zelf, dus laten we er zuinig op zijn.

Maar tegelijkertijd hebben we woningen nodig, vooral de sociale huurwoningen, sociale koopwoning, betaalbare koopwoningen en ten slotte de levensbestendige woningen of appartementen voor degene die eraan toe zijn.

De dure woningen zijn wel te vinden in onze gemeente, maar een betaalbare? Of laat ik eerst eens die gênante vraag stellen, wie verdient er genoeg voor een hypotheek? Voor een hypotheek voor een betaalbare woning en dan ook nog, wat is betaalbaar.

Het is een worsteling voor iedereen en nee wij gaan in Heerde dit ook niet oplossen.

Maar we kunnen wel regie pakken. We kunnen een visie vormen, vooruitkijken. Want Bovenkamp 3 en de Hulsbergerlanden zijn niet de laatste bouwprojecten die nodig zijn. Er is veel meer woningbouw nodig. En als wij gaan kijken naar de prijs, dan roept iedereen heel makkelijk dat het de markt is. De markt, wie en wat bepaald de markt.....

Vorige week sprak de dorpspartij CDA al over Akzo Nobel en ook wij hebben hier onze wensen. Maar die gaan wel wat verder dan het liefjes voorzichtig nu bespreken. College pak je kans! Kijk in hoeverre je overeenstemming met Akzo kan bereiken. Of je een stuk, of het hele stuk grond kan kopen, alleen, of met een ontwikkelaar. En in het laatste geval, op basis van voorwaarden. En moeten we eigenlijk nu niet een soort van

“voorbereidingsbescherming” treffen? Ja er is een bestemmingsplan, ja met een best wel zware categorie. Maar college laten we wel wezen. Dat is toch niet meer van deze tijd als je kijkt naar dit gebied. Kijk nou naar de gebeurtenissen in Borculo, dit wil je toch niet in het centrum van Wapenveld?

Als laatste Gekoppeld aan het thema wonen kan je het wel hebben over Duurzaamheid.

Kennen jullie dat op Chrome? Zodra je een zoekterm invoert, komt er als eerste een AI-verhaal te staan. Ik typte het woord duurzaamheid in en de omschrijving is wat mij betreft treffend:

Duurzaamheid betekent dat we de behoeften van nu bevredigen zonder de mogelijkheden van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar brengen.

Dus niet egoïstisch nu denken het komt wel, het loopt niet zo'n vaart. Maar alles wat wij nu kunnen doen om een bijdrage te leveren aan het behoud van onze grondstoffen voor de generatie na ons. Dus laten we ook zoveel mogelijk inzetten op duurzaam opwekken van energie en daarmee dus de ruimte bieden aan bijvoorbeeld de opwek van zonne-energie. En laten wij daarbij niet stilzitten, maar actief met partners meedenken.

En is het niet een idee voor onze gemeente om de geldende regelingen actief onder de aandacht bij onze inwoners te brengen. Want ook voor de mensen met een smalle beurs is er veel mogelijk.